
Les i dette nummeret

LES MER OM

Omskjæring av kvinner

Omskjæring av kvinner kan føre til betydelige underlivsplager og få konsekvenser for seksuell og psykisk helse og for fødsel. Blant 913 kvinner undersøkt ved sju norske sykehus i perioden 2004–15 var median alder ved omskjæring 7 år og ved konsultasjon 26 år. De fleste hadde gjennomgått infibulering, dvs. en innsnevring av vaginalåpningen med et dekkende speil etter eksisjon av de små og/eller store kjønnsleppene med eller uten fjerning av klitoris. Rundt ni av ti av disse hadde gynekologiske plager. Deinfibulering ble foretatt hos de fleste og med få komplikasjoner. Dette viser en systematisk gjennomgang av journalene.

Originalartikkel: Omskjæring hos kvinner bosatt i Norge – konsekvenser og behandling

Kryopreservering av eggstokkvev

For å sikre fertilitet kan eggstokkvev fra prepubertale jenter og kvinner med høy risiko for å utvikle prematur ovarial insuffisiens, kryopreserveres og transplanteres tilbake etter gjennomført sykdomsbehandling. Brystkreft og lymfom er hyppigste indikasjoner. Hos pasienter under 20 år er leukemi, kreft i sentralnervesystemet og lymfom blant de vanligste kreftdiagnosene. Risikoen for tilbakefall av primærtumor er vanligvis liten, men det finnes få studier med langtidsoppfølging. Dette viser en gjennomgang av tolv studier fra ulike land. Varierende indikasjonsstilling gjenspeiler manglende konsensus og mangelfull evidens.

Oversiktsartikkel: Indikasjoner for kryopreservering og autotransplantasjon av eggstokkvev

Medisinske begreper forklart

I *Medisin og tall*, *Fra laboratoriet* og *Språkspalten*, tre faste spalter i Tidsskriftet, forklares medisinske begreper på en kortfattet måte. Mulige sammenhenger mellom eksponering og sykdom kan studeres i *kohortstudier*, der en større gruppe individer følges over tid. I noen få tilfeller kan *komponentanalyser* bidra til en mer presis allergidiagnostikk. Det er ingen prinsipiell forskjell mellom *genetisk variasjon* og *mutasjon*; begge deler er en varig endring i arvestoffet. Forskjellen ligger i hvor hyppig endringen forekommer.

Medisin og tall: Kohortstudier

Fra laboratoriet: Komponentanalyser i allergidiagnostikk

Språkspalten: Når blir mutant til variant?

Publisert: 25. oktober 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.15.03

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. februar 2026.